

ikke har nogen Ret, naar Ejendommen er tagen til Brug af en Panthaber. Lyendet er i dette Tilfælde ladet ude af Betragtning; selve Ordene i Vædringsforslaget medføre det, og Lyendet maa troste sig med, at der har været tænkt paa det, Tanken er kun ikke bleven ført ud i Livet. Det synes overhovedet, at den ærede Ordfører har Bænskelighed ved at bruge Ordet „Udlæg“, der dog især for Jurister er et meget vigtigt Ord, paa rette Maade. Saaledes ender Vædringsforslaget Nr. 5 med følgende Sætning: „Saadant Udlæg kan ske ved Udpantning.“ Dette er omtrent, som om man vilde skrive: Saadant Lejemaal kan stiftes ved Købekontrakt. Thi Udlæg og Udpantning ere jo i juridisk Forstand meget forskellige Ting. Man behøver ikke at gaa længere tilbage for at faa dette klargjort og indskræppet end til en af Rigsdagen vedtagne, bekendt Lov, Loven om Udpantning m. m. af 29de Marts 1873. Deri findes skarpt og bestemt mellem Udpantning og Udlæg, men Begreberne ere flydt sammen for den ærede Ordfører. Altsaa det Tilfælde, at den pantsatte Ejendom tages til Brug, falder fremdeles uden for Forslagets Ramme; Lyendet hjælpes ikke her, men bliver staaende med den Ret, det hidtil har haft; det faar ikke en Smule mere.

§ 4 indskrænker sig altsaa til det, at der gøres Udlæg i den pantsatte Ejendom; det er i dette Tilfælde, at Lyendet skal have en bedre Ret end hidtil. Ved 2den Behandling blev der om dette Udlæg forudsat, at det skulde have den Virkning, at Ejendommen ophørte at drives for Ejerens Regning. Dette er nu strøget; jeg antager, at man har erkendt, at det var en urigtig Opfattelse, at Udlæget kunde medføre i noget Tilfælde, at Ejendommen ophørte at drives for Ejerens Regning; det var jo dog ham, og ham alene, hvem det mulige Overflud og det mulige Underflud vedkom, men ikke Panthabereren, som havde taget Ejendommen i Besiddelse. Det skal altsaa nu efter Paragraffen være almindelig Regel, at naar der gøres Udlæg i en pantsat Ejendom, i Forbindelse med hvilken ogsaa Besætning og Inventarium m. v. er pantsat, „skal det ske med Forbehold af Lyendets Krav“. Allerede her, hvor det dog særlig gælder om at faa Stillingen klart, møder der en en Tvivl, som jeg ikke er i Stand til at løse. Hvad vil det sige, at Udlæget skal ske „med Forbehold af“ Lyendets Ret? Vil det sige, at Udlægshaveren skal være personlig ansvarlig over for Lyendet? I saa Fald vilde de Betragtninger, som ere fremførte af det ærede Medlem for Skive (Dalsgaard) jo være fuldstændig træffende; saa kunde det blive en

ganste ordentlig Byrde, en Udlægshaver fik paa sig, naar han maatte blot for udeblevne Renter iværksætte Udlæg og med det samme paadrog sig en Forpligtelse til at skulle dække Tjenestefolkenes Krav paa Løn saavel for over et Aar tilbage som for et godt Stykke ud i Fremtiden. Det kunde naa op indtil 2 Mars Løn — man maatte, naar man skred til Udlæg, være betænkt paa en saadan Milighed — og endvidere Kospenge for 8 Uger, 66²/₃ Dre pr. Dag. Det vilde for Panthabereren, som maatte foretage Udlæg, betyde en ikke uvæsentlig Byrde; men kan han da til Gengæld, naar han faar Ejendommen i sin Besiddelse, være sikker paa at beholde de Tjenestefolk, hvis Fortrinsret han skal respektere? Følger det af Vædringsforslag Nr. 5, at Udlægshaveren, som betaler til Tjenestefolkene eller maa dige for deres fortrinligere Ret, kan fordræ at beholde dem i sit Arbejde, indtil den Tid, for hvilken de have Krav paa Betaling, er udløbet? Nej, derom siges der intet i § 4. Man maa altsaa holde paa den nugældende Ret, som jo maa siges at være den, at det kommer an paa Husbonden, om han vil forlange, at Lyendet skal blive paa den Ejendom, der er taget i Besiddelse af Panthabereren. Vil Husbonden lade Tjenestefolkene gaa, har han Ret dertil; thi der kan selvfølgelig ikke gøres Udlæg i Tjenestefolkene, som den ærede Ordfører meget rigtig bemærkede ved 2den Behandling, og der kan lige saa lidt gøres Udlæg i Husbondens Ret efter Lyendekontrakten. Det ligger selvfølgelig i hans Haand, om Tjenestefolkene skulle blive paa Ejendommen og arbejde for Udlægshaveren eller ikke. Han kan lade dem gaa, og det er jo saaledes, at den Skyldner, der bliver hjemjagt med Udlæg af en Pantekreditor, sjældent er saa velvillig stemt over for denne, at han vil gøre ham Tjenester, og jeg antager derfor, at det jævnlige vil ske, at Husbonden siger til Tjenestefolkene: Jeg forlanger ikke, at I skulle blive paa Ejendommen. For min Skyld kunne I gaa, naar I vil. Og naar dette sker, have de efter Vædringsforslaget alligevel Krav paa den fortjente Løn fra et Aar tilbage fra sidste Færdag og paa Løn indtil første almindelige Færdag, som indtræffer tre Maaneder efter Udlæget, samt Kospenge for i det længste 8 Uger. Det vil sige: Naar en Panthaber i Dag den 6te Marts gør Udlæg i en Ejendom, saa kan det ske, at der af Ejendommen skal udbedes Løn til Tjenestefolkene fra 1ste November 1895 indtil 1ste November 1897, og de vedkommende Tjenestefolk kunne endda straks sige Farvel til Ejendommen og forlange Kost-